

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:

In Capitală: 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
In Districte: 1 an 36 lei, 6 luni 18 lei, 3 luni 10 lei.
In Streinatate: 1 an 48 lei, 6 luni 24 lei, 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN,

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In Romania: La administrațiune, Tipografia St. Mihălescu, Strada Covaș, No. 14 și la corespondenții ziariului din județe.
In Paris: La Société Havas, place de la Bourse, 8.
In Viena: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
In Londra: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
In Berlin, Francfort, Zurich, New-York: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

ANUNCIURILE:

Linia de 35 milimetre pe pagina IV-a 35 banf.
Reclame pe pagina III-a . . . . . 1 Leu.
II-a 2
Epistole nefrancate se refușă
Articolii nepublicați nu se inapoază.
Pentru rubrica: Inserți și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine.

Berlin, 7 Marte.

"Post" află, că guvernul german a răspuns în mod afirmativ notei austro-ungare privitoare la încheierea unei convențiuni comerciale cu Germania. Negocierile asupra singuraticelor puncte din tarifa se vor începe în a doua jumătate a lunii curente.

Berlin, 7 Marte.

S'a format un comitet pentru ajutorarea răniților din Transvaal. Până azi cei mai de frunte membri sunt profesorii Dubois-Raymond, Langenbeck, Eduard Hartman, Virchow, vestitul călător prin Africa Nachtigal și Richard Wagner.

Cairo 6 Marte.

Principele de coroană Rudolf va visita și orașul din Nubia Schellat, d'unde va trece apoi la Insulele Floride din riul Nil. Poporațiunea nubiană a acestor insule va executa mai multe jocuri de arme, și va dărui înaltului vizitator câte-va obiecte de artă.

Precum se aude principele Rudolf se va re-intoarce din Damietta la Alexandria, unde va lua parte la o serbare a coloniei austro-ungare.

Berlin, 6 Marte.

Indată după serbarea zilei de aniversarea nașterii bătrânului împărat, tineri căsătorii vor pleca la Italia, d'unde se vor reintoarce pe la finalul lunii lui Mai.

S'au respins pest 3000 de petițiuni provenite de la privați, cari solicitau favorul d'a trâmite tinerilor soți daruri.

Comitetul format pentru ajutorarea celor din Transvaal a trimis deja de azi însemnate sume.

Berlin, 6 Marte

Asupra situațiunei politice dintre Greci și Turci se scrie din Londra ziarului "National Zeitung" următoarele:

"Speranțele sunt reduse la minimum, când stă cine-va să gândească serios asupra rezultatului ce-l vor dobândi ostentitoarele negocierii ale ambasadorilor din Constantinopol. Transpirările organului "Nord. Allg. Ztg.", asupra rolului ce-l joacă Germania în cestiunea turco-greacă, denotă cât de puțin se poate aștepta de la conferențele începute, mai ales de când Bismarck nu se mai sfiește a vorbi pe față în acest sens. Cestiunea Cretei, recomandată de cancelarul german, n'a aflat ecohu nici în Constantinopol nici în Athena. Bărbații de stat ai Greciei nu se interesează atât de părțile cele fructifere și mănoase ale Tesaliei și Epirului, cât de o linie strategică bine definită, pentru că numai pe garanția lor se pot câștiga ajutoare bănești. Banchierii, cari au sărit cu aurul lor în ajutorul Greciei, s'ar perde bani fără de o atare linie de granițe. De altă parte să se știe și aceasta, că Sultanul trage veniturii mari tocmai din acele locuri pe care Grecia și banchierii săi le pretind pentru ei."

"Prin urmare nu poate fi vorba de cestiune bene-volă. Pacea ce li se impune de Puterile celor două state pare a fi mai favorabilă Turciei, din cauză că Grecia începe să se esaurizeze, pe când Turcia se folosește de răstimpul ce trece, spre a se arma."

"Ministrul grec Comonduros a răspuns apelului Puterilor ca în timpul negocierilor din Constantinopol să observe liniște și pace, că va fi gata să se conformeze apelului Puterilor, dacă conferențele se vor termina de grabă (trés-prochainement). Așa dară Comonduros și-a știut păstra mână liberă. Neputându-se rezolva chestiunea în mod pacinic, nu rămâne alt mijloc de cât resboiul."

Roma, 6 Marte.

Sunt înfrorătoare știrile ce vorbesc despre cutremurul de pământ din Ischia. Cutremurul a fiuit șapte secunde, partea de sus de la Casomiciola e cu totul ruinată; renumitele băi minerale sunr rău atinse. Casele ce-au mai rămas, amenință cu surparea lor. Trei sute persoane au cădut victimă teribilei catastrofe; s'au găsit până acum 50 de morți; 70 de răniți s'au transportat la Neapole. S'au ruinat peste 200 de case. Trupele lucrează energic la desgropare. Stradale sunt farte crăpate; liniile telegrafice sunt întrerupte.

Londra, 6 Marte.

Reuniunea liberală din Westminster a protestat eri contra politicei cabinetului în privința Transvaalului.

In cantonul Westmeath s'a comis eri un omor agrar.

Berlin, 6 Marte

Contele Eulenburg fu primit de împăratul. Acest favor se consideră de un semn sigur că

festul ministru trece și de aci înainte la curte de o persoană bine văcută.

Serviciul telegrafic al „României Libere”

7 Marte -- 4 ore seara.

Constantinopol, 7 Marte.

Astăzi s'a ținut la d. Goeschen cea d'antăi sedință efectivă pentru negocierile turco-grecesci; ea a durat de la o oră până la 4 și jumătate. Gazi-Muktar pașa, alăturat pe lângă delegații otomani, asista la intrunire.

Paris, 8 Marte.

"Le journal officiel" publică un decret care fixează la 17 Marte emisiunea imprumutului de un miliard în rentă amortisabilă 3 la sută. Emisiunea se va face pe cursul 83,25. Rentele emise vor aduce venit cu începere de la 16 Aprilile. Minimul subscrierilor e fixat la 15 franci rentă. Subscriitorii vor vërșa imediat 16,65 printr'un venit de 3 franci; cel d'antăii vërșământ se va putea face într'o depunere de valori de Stat, cele-lalte vërșăminte se vor face la 16 Aprilile, la 16 Iulie, 16 Octobrie 1881 și 16 Ianuare 1882.

(Havas).

A se vedea ultime scrieri pe pagina III.

București, 25 Februarie

Să nu credeți cum-va că, dacă multă vreme n'am vorbit de părinții orașului, această ar fi însemnând poate, că dumnealor dorm pe întrecute în jețurile demnitații ce li s'a încredințat.

Doamne fereșce!

Din contra, n'a fost ramură de administrație patriotică mai de aproape îngrijită, ca administrația comunală.

La noi, publicul și-a aduce aminte de cavalerasca și perseverenta întreprindere a confracților de la ziarul „l'Indépendance roumaine" — căci trebuie curagiu de explorator, ca să cutreeră stradele cetății lui Bucur — de-a arăta mult sărguitorilor noștri edili starea în care se găsesse ulițele capitalei, trecând pe fie-care zi, în carnețul onor. primării, spre știința și imperturbabilitatea ei, fericirile de cari se bucură locuitorii celor mai îngrijite din clasicile noastre uliți, ca de-or de-o mișcă, până în urmă, misericordia ei împietrită.

Ast-fel, conștiințioșii observatori de la organul francez, promiseseră Primăriei să-i înfățișeze, în fie-care număr al ziarului d-lor, câte una din ulițele cari implorau mai fierbinte ajutorul comunal.

Și confracții noștri se ținură mult timp de cuvânt. În fie-care dimineață, noi citeam accidente geologico-teenice de cari erau băntuite stradele capitalei.

Se vede însă, că redactorul care se însărcinase să descrie „câte-o uliță pe zi" a răgușit așa de tare, în zadarnica în deplinire a cutezătoriei sale lucrări, încât ne pomenirăm de-o-dată că rubrica de patologie edilică dispare și din acel organ, singurul care mai scutura indiferența nobililor noștri comunali.

Munca n'a fost însă cu totul pierdută.

După ce ideia stării deplorabile în care zac trei din cinci părți ale orașului — fermentă în capetele aleșilor de la Hagi-Moscu, ne pomenirăm că d-lor se trezesc într'o bună dimineață cu dorul nespuse de-a infrumuseța Capitala regatului... in spe, căci lucrările imediat utile le dedeseră deja gata, în modul cel mai fain.

Ulițele se pavaseră și se neteziseră toate, de umblăm prin București fără nici un pericol de inec în băltaiele comunale, și fără nici o teamă de-ane desarticulare oscioare, prin hopurile la care ne espunem în voiajul pe patru roți.

Rămănea, după cum vedeți, de realizat în edilitatea publică: navigabilitatea Dimboviții, pentru galioane de hârtie și vapoare de apă dulce; edificarea unei primării piramidale; apoi apeducte, grădini suspinse, luminare electrică a la Edinson, și alte ne mai auđite infrumusețări, pentru cari edili se află mai pasionați ca ori-când.

"Toate bune, dar de unde parale?" își ziseră înțelepții Capitalei, după ce pîcară un moment din visul lor de aur.

Atunci se puseră la muncă Arhimezii financiari ai comunii, și, infine, se plesniră în frunte, strigând publicului uimit: „găsirăm"!

Am stat și noi un moment cu gura căscată, să vedem cum au să-o mai inoade, când deja în situațiunea comunală sint noduri, de sus până jos.

Pase-mi-te că secretul problemei era taxele asupra unor articole de comerț și economie casnică, nu se poate mai ingenios brodite, după cum comercianții le cunosc foarte bine, împreună cu toată suflarea care s'a interesat de noul sistem al primării de-a mai storce bani, tot din pungile acelea cari-au ajuns deja la ața mămăligii.

Taxă dar pe faină, taxă pe unt și alte grăsimi, pe piei, pe țesături, pe lănurii, pe bumbac, pe in, pe lumne de construcțiune, pe căldări, pe var hidraulic, pe încălțăminte, pe haine, pe cal, pe căruțe, pe vin, nou și vechiu, pe tot ce se mișcă, ce se mănâncă, se'nbracă, sau se bea, nu mai și numai pentru încurajarea consumațiunii și pentru avintul comerțului nostru, deja adormit!

O mai strigătoare absurditate financiară, și o mai zdrobitoare născocire economică nu putea să se invente, mai de cât aceasta a taxelor pe articolele de primă necesitate!

Să lăsăm că era elementar de tot a ști, că cel ce n'are ghetie în picioare nu s'apucă să-și cumpere cravată de atlas; că Primăria nu trebuia să proiecteze și să contracteze lucrări de artă și de spoială, până ce nu-și număra dinarii din ladă; — dar venea cestiunea și mai gravă, dacă, în starea de azi a impositelor, mai e loc de-a încărca sarcinele pecuniare ale cetățenilor, fie chiar pentru serviciul de cea mai mare utilitate.

Mintoasa primărie n'a voit să cugete la nimic.

Il trebuia banii: iată tot ce-a știut, și despre această nevoie nici noi nu ne îndoim.

Sistemul său financiar n'a fost tocmai greu de inventat.

"Bag mâna în pozunarele contribuabililor, și să lăum tot ce-oî mai găsi!" Așa strigară edili!

Cu metodul acesta putem merge, în adevăr, departe.

Contribuțiunile ar fi atunci pentru state isvoare nesecabile, dacă ar fi cum-va posibil, ca ele să se adauge la infinit.

Dar locuitorii, cari duc pe umeri sarcinele publice, trebuie să caute a trăi ei, mai întâiu de toate, pentru ca să poată contribui către stat.

Și când marfa se scumpesce, traiul devine o tortură pentru popor, dacă nu devine chiar imposibil.

Aceasta au perdut-o, se vede, din calcul isteții noștri de taxatori.

D-lor și-or fi inchipuind că averea pu-

blică este independentă de averea și de traiul privat! Că financiarii n'au de cât să tescuiască pe contribuabili, pentru a transforma casele banului public în gârle fără fund!

Vom analiza însă cestiunea cu de-a-măruntul, căci comerțul nu să mai poate duce în spinare, și, cu el împreună, publicul în totalitatea lui, taxele cabalisticelor tablăi.

Până una alta însă, noi avem un consiliu pentru onor. noștri edili: să-și ia banii îndărăt de la profesorii cari au învățat economia politică, dacă cum-va au deschis'o vr'odată de curiozitate, ca să vadă ce mâncare de pește o mai fi și ea.

CRONICA ZILEI

Di-seară, în sala facultății de drept, obicinuita prelație a d-lui Titu Maiorescu, asupra logicii și aplicările ei.

Apele Dunării nu mai cresc; pericolul de inundație nu mai există.

E cât-va timp, cititorii noștri poate-și aduc aminte, de când alesul colegiului al IV de Gorj, d. Schileru, fusese atacat de niște ucigași.

Procesul relativ la această afacere se va judeca de curtea juraților din Târgu-Jiuului în sesiunea din prima jumătate a lunii Marte.

Societatea economică „Argeșul" din Pitești n'a putut ține adunare generală în ziua de 1 Februarie curent, lucrările pregătitoare ne putându-se termina, din lipsa de ajutor de comptabilitate.

O a doua sedință e convocată pe Duminică, 8 Marte 1881, la orele 2 d. am.

Agenția primei societăți de navigație cu vapoare pe Dunăre ne înștiințează, că, din cauza sloilor de gheață, vapoarele ei nu vor circula decamdată de cât între Orșova și Cernavoda.

Măine vom începe publicarea memoriului asupra proiectului de lege a instrucției publice și private, lucrat de o comisiune de profesori, numită de corpul didactic din Iași, în intrunirea sa din 8 Febr. curent.

O ASOCIAȚIE DE FUNCȚIONARI

La Paris s'a organizat o asociație de prevedere între funcționarii civili ai Statului. Zilele acestea, un decret al ministrului de intrne autoriză această organizație să se constituiească și să funcționeze regulat.

Administrația provisorie a societății acestea s'a încredințat unui comitet prezidat de d. Bertrand, ex-ministru de resboii.

Scopul societății este:

1). de a constitui în favoarea societărilor, a văduvelor sau a orfanilor lor minorii o pensiuie cu totul deosebită de aceea a statului.

2). De a veni prin diferite mijloace în ajutorul văduvelor sau a orfanilor ce țin de societari.

Toți societarii se obligă a plăti o cotisație lunară de 5 lei pentru anul întâiu și de 3 lei pentru ceilalți ani.

La noi, unde funcționarii civili ai Statului sunt cu mult mai nestatornic de cât în Franța, unde căderea unui ministru echivalează cu surparea temeliei unei case, la noi n'ar fi cu cale să se înființeze ast-fel de asociațiuni?

Noi zicem da, și recomandăm cu dinadinsul tuturor funcționarilor civili din țară exemplul celor din Franța.

Cei-ce de o-cam-dată stau bine, să nu fie nepăsători....

DIN AFARA

Anglia și Boerii.

O telegramă de ieri ne semnala urmarea negocierilor între guvernul engles și între Boerii din Transvaal, pentru încheierea păcii.

Intr'adever, cu toata infrangerea de la Spitzkop și pofta de represalii deșteptată printr'ansa la Englesi, ziarele guvernamentale din Londra continua a pleda pentru facerea păcei cu Transvaalul. „Pall Mall Gazette“ și „Daily News“ o spun verde, cu o sinceritate care poate să nu placă opiniei publice engleze, că dreptatea este și acum ca și mai înainte de partea Boerilor și că guvernul de la 1878 a fost rău informat, prin agenții și comandantii săi militari, când a intrat în Transvaalul în contra voinei țerei, și că nu implică nici o umilire, ba dimpotrivă constituie un act de inteligență politică, a repara greșeala comisă. Nici despre o angajare a onoarei militare nu poate fi vorba, adăugă „Daily News“. Transvaalul este cu mult mai mic, și infrângerile suferite cu mult mai neînsemnate și mai casuale, de cât să poată fi vorba de așa ceva.

Mult mai puțin resboinic de cât mai înainte e și limbajul lui „Times“. El nu pledează pentru urmarea războiului din „motive de onoare“, „căci nimenea nu crede că onoarea Angliei ar putea fi pătată, dacă desastrelor generalului Coley nu ar fi reparate printr'o victorie strălucită“. Ziarul cetății pledează pentru resboiul numai din motive politice, ca nu cum-va nepedepsirea Boerilor, să atragă după sine o secesiune a tuturor coloniilor Africii de mează-zii.

Retragerea prințului Gorciacoff.

Din nou începe să se vorbească despre retragerea prințului Gorciacoff, din postul de cancelar al imperiului rus. Deastă dată lanțul vestitor începe cu o împărțire din Petersburg a lui „Nord. Allg. Ztg.“ Nu-i vorba organului prințului Bismarck se ocupă mai mult de ceea ce el doare.

După împărțirea menționată, Gorciacoff, care se găsește actualmente la Nizza, are să se întoarcă în curând la Petersburg. Acolo eși va serba jubileul de 25 de ani al activității sale de cancelar și va întrebuința ocazia spre a-și arăta definitivă sa retragere, în mijlocul ovățiilor și regretelor poporului.

Următorul presuntiv al lui Gorciacoff e, după informațiile aceluiași ziar, contele Adlerberg, intimul amic al țarului Alessandro, până acum ministru al casei imperiale. Această versiune nu pare probabilă ziarelor vieneze, fiindcă Adlerberg este un reacionar incarnat și prin urmare nu ar putea trăi în armonie cu ceilalți membrii ai cabinetului Melikov-Valuev.

Noi credem că aceasta nu e o piedică serioasă. Contele Adlerberg poate fi cancelar, fie și de două ori atât de reacionar precum se pretinde că este, și aceea ce ne-ar interesa, în cazul realizării acestei combinații, mai mult de cât ori-ce considerații de politică interioară, e faptul, că presuntivul urmaș al prințului Gorciacoff e de origine german și un sprijinitor al acordului germano-rus.

STUDII DE ECONOMIE NAȚIONALĂ CREDITUL AGRICOL

VI.

Importanța capitalelor pentru agricultură.— Invoielile agricole la noi și efectele lor desastroase asupra economiei agricole.—Exploatarea moșilor statului la noi. Cel mai bun sistem de a le exploata.

Lipsa de capitale este considerată ca unul din cele mai mari obstacole ale progresului agricol. Cultivatorul lipsit de capitale nu poate cultiva economic și nu poate estrage din sol tot ce ar putea câștiga având capitale suficiente. Cultivatorul dintr'o țară lipsită de capitale nu pot lupta cu agricultorii unei alte țări, unde capitalele sunt abundente, nu pot lupta nici cu cri-

sele și reaua recoltă care paralizează cu desăvârșire progresul. Sub acest raport, Agricultură este supusă la aceleași legi economice ca și Industria, ca și Comerțul. Ea poate fi fecundată, se poate desvolta și prospera prin abundența capitalelor; ea poate fi și distrusă prin lipsa lor. Guvernele din multe țări fiind conduse de acest mare adevăr n'au pierdut nici un moment și n'au încetat d'a se ocupa spre a găsi mijloacele cele mai nemerite pentru a atrage capitalele la Industria agricolă.

S'a zis :

Creditul fondiar s'a constituit în toate țările în vederea d'a procura tuturor proprietarilor capitalele de care au trebuință, spre a face proprietăților lor ameliorațiunile reclamate utile de știința agricolă. Insa creditul fondiar nu poate fi util de cât cultivatorilor ce sunt în același timp și proprietari, în cât simplul cultivator și arendașul care nu pot oferi altă garanție de cât onorabilitatea și instrumentele lor de cultură, nu pot găsi în creditul fondiar nici un ajutor spre a-și ameliora cultura și traversa zilele dificile. Lucrul devine mult mai dificil pentru țara noastră. Multe pedici se opun la progresul nostru agricol și, poate, și la constituțiunea creditului cultivatorului nostru. Să deschidem o parantesă și să zicem în treacăt, că în starea actuală a lucrurilor, principiul sacru al libertății inseris în capul constituțiunii noastre, ni se pare, este o literă moartă pentru cultivator. Cum? Constituțiunea noastră declară omul liber ca și pământul ce l'locuesce, cu toate acestea vedem adesea dorobanțul ducând cultivatorul nostru cu biciu din dăr, ca să facă munca proprietarului ori a arendașului? Sistemul acesta se practică și în Rusia, cu toate că un ucas al Țarului, în 1860, a proclamat libertatea. Pentru ce această pedică contra progresului? Pentru ce această excepțiune pentru cultivator? Pentru ce această coercițiune administrativă?

Pentru că reforma s'a proclamat și, atât la noi, cât și în Rusia, spiritul poporului n'a fost bine preparat pentru ca s'o înțeleagă și să profite de ea; el a rămas dominat tot de rutină, de vechile obiceiuri și de timpurile de trista memorie! Pentru-că atât dd. proprietari cât și arendași din țara noastră, ca și cei din Rusia, iubesc mai bine a 'și basa cultura pe invoelile cu țărani, a se mulțumi și ași face cultura cu instrumente primitive, a nu cheltui nici un ban spre a-și forma capitalul de exploatațiune și a produce, prin urmare, pentru nimic. Recunoaștem că este trist să spunem adevărul superătoare, dar este așa! Pentru aceea nu vedem ameliorațiuni fondiare la noi: nici drenajii, nici irigațiunii, nici construcțiunii rurale. Pentru acea vitele se impuțenează pe zi ce merge la noi și rasa lor degenează. Pentru aceea cultivatorul nostru este aservit, fără independență, fără inteligență cultivată, fără forță morală, secerat de maladii; rasa lui degenează asemenea, moravurile lui se stănesc și populațiunea decresce. Pentru aceea s'au vădut proprietari ruinați în țara noastră; pentru aceea s'au vădut arendași petiționând la Cameră, ca în nici un stat din Europa, cu toate că economiștii repetă neîncetat: Suntem țară avută, plină de humus, favorizată de natură!! Pentru aceea micul cultivator la noi este nenorocit și lipsit de instrucțiunea profesiei. El este declarat liber și proprietar; el nu este însă nici liber, nici proprietar.

Libertatea și proprietatea pentru el sunt întocmai ca o insulă în mijlocul unui fluvii spumegos ce o roade neîncetat și finesc pe cele din urmă, prin a se afunda! Cu sistemul acesta capitalele sunt distrase de la agricultură și viitorul exploatațiunilor model nu poate fi asigurată la noi. Statul la noi este și el inapoi mai mult ca unii din particulari. În adevăr progresul în agricultură nu se măsură nici cu compasul, nici cu lanțul, ci cu cantitatea de travăli și de capital ce se imobilizează în sol. La multe din popoarele civilizate ale Europei există un domeniu special, cu ale cărui venituri se pre-

intemăna trebuințele guvernelor. Aceste venituri contribuie nu numai a micșora sarcinile cetățenilor, dar sunt și cele mai lesne de percept de Stat. Acolo unde fie-care trăește cu Agricultură, guvernul nu ar putea exista, dacă nu ar fi el însuși cel mai mare cultivator, cel mai mare proprietar, ceea ce se întemăla la noi. În țara noastră guvernul este cel mai mare proprietar, cel mai mare agricultor. Dacă statul perfecționează cultura lui, venitul ce el va trage din proprietățile sale va crește; și, dimpotrivă, va scădea în raport cu instrăinările ce va face particularilor. Alienatiunile ce statul face domeniului național nu sunt nici-o dată așa de mult favorabile progresului general. Statul cultivând proprietățile lui în regie, administrându-le prin funcționari, este îndoios să găsim p'asemenea proprietăți intensitatea unei culturi perfecționate. Funcționarul este împins de zel, particularul este împins de interes, din acest punct de vedere exploatarea prin arenduire ori meteaigiu este cel mai bun sistem. Trebuie însă ca, atât statul cât și particularii, să scie a face din arendașii noștri clasa cea mai inteligentă și mai respectată. Exploatarea de regie nu numai că cere instrucțiunii de la autoritatea superioară dar, când este vorba de invențiuni, de combinațiuni speciale, de speculațiuni particulare—și acesta este tocmai cazul unei culturi perfecționate—nu se pot aplica și prin urmare nu putem vedea în regimul administrativ de cât o exploatațiune mediocră. Guvernul asemenea nu poate întrebuința capitale în scopul d'a crește produsul domeniilor, cum cere o administrațiune și o exploatațiune bine înțeleasă. A exploata statul domeniile lui cu cultivatorii, prin invoeli oneroase, este a crea un nou impozit: prestațiune în natură. În adevăr, și nu s'ar putea repeta de mai multe ori, toate proprietățile din țara noastră sunt exploatate, nu cu capitalul d'exploatațiune al proprietarului, ci cu un adevărat impozit; care apasă grei asupra cultivatorului, cu legea invoelilor, adevărată prestațiune în natură. Prestațiune pentru a cultiva, prestațiune pentru a face lucrările publice, etc. vedem toate acestea, și ne mai mirăm că populațiunea noastră decresce, că cultivatorul nostru este lipsit de forță, secerat de boală și rasa lui se degradează! Ast-fel inteligența și capitalul cultivatorului sunt abătute de la industria privată, spre a se întrebuința parte în domeniile boeresci, sistem care rămâne a înlocui libertatea în organizațiunea travaliului prin comunitatea bunurilor. De aceea Adam Smith a zis cu drept cuvânt, că „produsele domeniilor coroanei sunt în realitate mult mai oneroase pentru societate ca ori-ce alt venit al statului. De aceea în fapt, și de la finele secolului al 17-lea, toate guvernele în țările civilizate au abandonat din ce în ce administrațiunea domeniilor arendăndule particularilor. Contractele s'au făcut cu lungi termene, spre a da multă securitate posesorilor, lăsându-se cea mai mare libertate industriei private. Casul contrar se întemăla pentru păduri. Numai statul este capabil d'a trage cel mai mare profit din păduri și, vice-versa, numai industria privată scoate beneficiul cel mai mare din exploatarea proprietăților rurale.

Este necesar să începem a constitui capitalele de exploatațiune pentru domeniile noastre, să avem instrucțiune profesională și să renunțăm la cel mai defectuos sistem de exploatațiune: invoelile cu sătenii, a le miseriei. A cultiva cu trândăvia cultivatorului este cel mai defectuos capital de exploatațiune. În Polonia se petreceau lucrurile așa și Polonia nu mai este.

Să schimbăm dar sistemul și să adoptăm în voelile cu sătenii, a le civilizatiunii, ca în Europa luminată, unde proprietarul este un focar de lumină pentru cultivator.

Fie să luăm exemplul și din Irlanda. Este un contra simț politic a se restrânge libertatea cultivatorului intr'o țară, este mai bine să-l instruim și să ridicăm forța lui morală, acuma, mai mult ca nici o dată, când suntem incongiurați și de elemente străine. Circstanțe a-

naloage incurcă foarte mult azi chiar pe guvernul Marei-Britanii, unde nu se găsește un singur judecător spre a judeca poporul revoltat, care trăește între frică și speranță.

După această parantesă, care are multă legătură cu chestiunea ce ne ocupă, revenim la credit.

În țara noastră creditul fondiar poate deveni agricol, cu condițiunea ca el să nu fie distras de la agricultură, ci consacrat ameliorațiunilor agricole. Să ne mai întrebăm încă o dată și definitiv, ce este creditul agricol? Negreșit că prin credit agricol trebuie să înțelegem ori-ce operațiune financiară, făcută în scopul d'a facilita capitalele agriculturii, d'a confia capitalele cultivatorilor, pre a-l pune în pozițiune a face ameliorațiunile necesare culturii lor.

Ca toate fenomenele de credit, creditul agricol se descompune în:

- 1). Personal,
- 2). mobiliar și
- 3). imobiliar.

Dupe cum garanția oferită pentru a-l obține este numai o semnătură, un mobil ori imobil. Este inutil să ne mai ocupăm de creditul agricol imobiliar, unul din cele mai importante în general și pentru toți cultivatorii ce sunt în același timp și proprietari. Creditul agricol imobiliar poate fi o pârghie de progres, când, ipotecând proprietatea imobiliară, obținem credit spre a o ameliora pe ea însăși; el poate fi și o ruină pentru cultivator, cum din nenorocire exemplele nu lipsesc chiar în țara noastră, când, imprumutând bani pe ipotecă, 'i atragem de la Agricultură, în loc d'ăi întrebuința în ameliorațiuni fondiare.

Toate țările Europei posedă instituțiunii de credit fondiar. Din acest punct de vedere putem zice, cu d. Buffet, că nu există creditul agricol ci există credit. Nu este vorba însă de creditul agricol ipotecar, ci de organizațiunea creditului agricol mobiliar, adevăratul credit al cultivatorilor, analog creditului mobiliar industrial și comercial. Eată ce trebuie să înțelegem prin adevăratul credit agricol.

BUSTUL LUI COSTACHE NEGRI

În ședința Camerii din 20 curent, după cum se știe deja, s'a primit în unanimitate proiectul de lege, prin care Adunarea hotărăște a se aduce și a se așeza în Cameră bustul ilustrului bărbat C. Negri.

Acel proiect de lege a fost însoțit de următorul raport, citit de d. deputat Vizanti, și care este o interesantă schițare biografică a caracterului și faptelor marelui defunct :

Domnilor deputați,

De la Senat ne-a venit proiectul de lege prezentat încă de la Noembrie 1876, din inițiativa Adunării deputaților, prin care se propune ca să se facă bustul de marmură al neuitatului Constantin Negri și să se așeze în sala ședințelor acestei Adunări.

Așa, alături cu imaginele acestor trei bărbați eminenți: Cămpineanu, Panu, Barbu Caragiu, care au ilustrat tribuna română, vine astăzi un al patrulea, care reclamă de la afecțiunea reprezentanților națiunii un cult de toate zilele.

Măsurând forțele mele, am stat mult în câmpul dacă trebuie să mai adaog ceva la ceea ce d-v. sciti despre Negri, la ceea ce veți simți privind în toate zilele, aicea, asemenea (simulacrum) nobilă a feței sale. Această preocupățiune, însă, a fost invinsă pentru considerațiunii cari se impuneau mai presus de ori-ce simțiment de timiditate.

Cu această imagine rece, d-lor, se va perpetua ar intirea chipului său fizic, intru cât arta poate asigura marmurei această perfecțiune; nu însă și frumusețea înțelegerii și nobilul său caracter, căci precum a zis nemuritorul biograf al lui Agricola, „marmura și bronzul sunt peritoare, numai forma minții trăește de-a pururea!—Si-

—

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE»

— 25 Februarie —

L. TREGAN

AVENTURELE PERICULOASE

ALE UNUI MARINAR FRANCES ÎN NOUA-GUINEA

traducere de

P. M. GEORGESCU

CAPITOLUL XIII.

Urcarea Tanavorkonului fu foarte ostenitoare; ne aflam în toiu iernei și frigul era grozav de aspru. Cu toate acestea temperatura se mai îndulci cât-va, îndată ce începusem a ne cobori. Câte odată muntele se pleca; vedeam în depărtare orașe, șesuri cultivate, și cuprinși de un nou curaj, ne grăbeam pasul ce pe fie-care zi ni se părea că avea să ni se curme de vre un obstacol. În fine, despre ziuă, începură a se desfășura la poalele noastre, cele dântite case din Cutar. De astă dată eram liberi! Aveam să mai ved pe Caihar și pe Lamlam! Plin de bucuria ce simțeam în sufletul meu, emi uita! numai

de cât captivitatea și tot ce suferisem până atunci.

În fine sosirăm la Cutar pe la trei ore; locuitorii ideau și vorbeau tare pe ulițe; se opreau în loc spre a ne privi și 'și esprima minunarea vedându-mă revenind iarăși între densii. Surprins de a regăsi atât de agitat pe acest popor pe care, la plecarea mea, îl lăsasem pacinic și roseaant, întrebai pe Lanna de motivul acestei schimbări. Regele plecase din oraș spre a merge să locuiască în palatul său de iarnă pe marginile lacului Amba, acel lac mare pe care îl admirasem când cu fuga mea din țara Kahshi; cei mai mulți din nobilii sei îl însoțisera acolo, și locuitorii din Cutar, scăpați de respectul ce le inspira prezența suveranului lor, încetară a mai fi serioși și rezervați.

Cum aușii aceasta explicațiune, îndată mi s'a închise inima cugetând că poate și Lamlam și Caihar erau duși acolo. Mult aș fi dorit să mă incredintez cât mai curând despre aceasta, dar trebuși să însoțesc pe Lanna la palat unde avea să predea aurul ce adusese de la Uarata. Mergeam pe drum, amicul meu mă invită să rămân la densul în tot timpul cât aveam să fiu silot să stau la Cutar până a nu mă chiiama regele și eu primii invitarea lui cu recunoștință.

Ajunș la palat, găsi acolo mai mulți șefi, cari mă îmbrășară numai de cânt, felicitându-mă de întoarcere și oferindu-mi fie-care ospitalitatea casei sale. Eram nevoit a-i refusa, mulțu-

mindu-le tot de odată pentru binevoitoarea lor primire, și plecai cu Lanna. Îndată după sosirea noastră la casa amicului meu, el rugai să-mi îngăduie a mă rezezi până la Caihar, și el începu să riță de ardoarea mea lăsându-mă să fac ce voiam. Dar vai! găsi regojinele, ce țineau loc de uși, lăsate în jos și bine înțepenite; nici o voce nu răspunde la strigările mele, și căuta să mă întorc la Lanna posomorit și descurajat.

Numai atunci înțeleses că de multă vremeam pe Lamlam, pentru că lipsa ei iar nu a lui Caihar era cauza intristării mele. Cum s'a putut întemăla oare aceasta? Pentru ce să mă alipesc de o femeie îndigenă, când tot speram să mă reintorc odată în Franția? Această ultimă cugetare nu-mi mai făcea atăta bucurie ca de altă dată; spre a mă reintoarce în patria mea trebuia să las pe Lamlam, și nici odată n'aveam să găsesc, nici chiar în Franția, o tovarășă mai blândă, mai devotată și mai inteligentă de cât aceea pe care Dumnezeu-mi-o trimisese în cale! Pe lângă aceasta, întoarcerea mea în Franția părea puțin probabilă! Trebuia oare pentru o speranță așa de ușoară, să renunț la fericierea de a lua pe Lamlam de soție? Ea era atât de frumoasă; în tot deauna vedeam o valul curat al figurei sale, ochii ei mari blânzi și visători, părul ei negru și neted! De altmătrelea nici nu era de tot neagră; fața ei era măslinie, ca a tuturor Urungușilor, și cumult mai deschisă.

Cu gândurile acestea petrecui toată noaptea fără să pot închide un ochiu. Ast-fel că a doua zi, de dimineață, am fost gata a mă înfățișa înaintea șefului care guvernă în Cutar în lipsa regelui. Îi arătai cu de amănuntul cantitățile de aur găsit în fie care an la Uarata în tot cursul aflării mele acolo. Lipsa mai mult de a treia parte, care trebuia încă trimis regelui! Casul păru așa de grav șefului care mă asculta, în cât trimise numai de cât după mine spre a mă duce la palatul de iarnă. Consimții cu toată bucuria și plecai împreună cu Lanna.

Ne trebură două zile ca să ajungem la câmpia unde se înalță palatul în mijlocul unei mulțimi de case minunate, locuite de noi și de un fel de casării ocupate de soldați. Acolo temperatura era dulce ca și primăvara iar pe lacul Amba, care 'și întindea în depărtare apele sale azurii, vedeam alunecând o mulțime de luntrișoare împodobite la amândouă capetele cu incrustațiuni de aur și de os de fildeș. În mijlocul fie-cărei din aceste frumoase luntrișoare se înalță un cortuiet împodobit la vârf cu pene de colorii vii, astfel că din depărtare s'ar fi crezut că undele erau pline de păseri mari.

(Va urma.)

mulakra vultus imbecilla ac mortalia sunt, forma mentis aeterna...

Ce ar fi fost de imaginile și caracterele cele mari ale anticității, dacă memoria lor ne-ar fi fost transmisă numai prin marmură și bronz? Statuetele și icoanele cele mai frumoase ar fi mute, dacă până scriitorului n'ar veni să completeze dalta și penelul artistului. Și legislatorul României sunt dator să motiveze actul prin care decernă astăzi însemnata onoare cuvenită marilor cetățeni.

Negri a avut, d-lor, biograful său entusiast; pe urmele sale voi cercă și eu a descrie în puține vorbe figura morală și intelectuală ce ocupă în istoria timpurilor noastre bărbatul politic, patriotul elocvent și cultor al muzeilor, președintele efectiv al Adunării-mame a Moldovei din anul memorabil 1857.

Interpret al comitetului de delegații, care a adoptat proiectul așa precum a fost votat de Senat și de unanimitatea secțiunilor acestei onor. Adunări, sarcina mea este ușoară.

Însă ca unul din cei mai tineri dintre d-v. simt trebuința de toată binevoitoarea d-v. indulgență, când vin a vă spune titlurile ce cred eu că are C. Negri la însemnata onoare ce vor să-i facă astăzi reprezentanții României independente.

D-lor! Constantin Negri este înalta expresiune a acelei generații culte și patriote, care încă de pe la 1840, de când a început a se agita iar cestiunea Orientului și pe când încă nu exista în Europa o cestiune română, începuse a cugeta și a lucra la realizarea reformelor neapărate pentru formarea spiritului public în țară, pentru deșteptarea conștiinței naționale. Cu deosebire de pe la 1844 și până la 1864, Negri figurează cu onoare în fruntea tuturor mișcărilor în Moldova și a tuturor reformelor politice și sociale, fie ca luptător și publicist luminat, fie ca mandatar al națiunii, fie în sfârșit ca consilier al tronului și ca reprezentant al țării în străinătate.

Cunoscințele și talentele sale literare, sinceritatea patriotismului și independența caracterului său, noblețea și blândețea manierelor, tactul și înțelepciunea sa politică, iar mai pe sus de toate speranța și tăria convingerilor sale în pășirea națiunii către o soartă mai bună, toate aceste unite cu virtutea generosității și a celei mai mari probității și abnegațiuni în toate acțiunile sale, i' atraseră de timpuriu stima și iubirea generală.

În acea parte a României militante, toți tinerii eșiți de prin scoalele din țară și străinătate se grupară în jurul său; iar Mănjina, proprietatea sa din județul Covurlui, deveni centrul de acțiune și locul de întâlnire al tuturor celor cari se devotaseră cauzei naționale. De aici pornesc activitatea și luptele fără preget pentru sfărâmarea regimului despotice de atunci, care se opunea până și la expansiunea celor mai modeste aspirațiuni naționale; aici se întâlnesc luptătorii moldoveni cu N. Bălcescu, C. Filipescu și alții, pentru a se ocupa de viitorul țării, de înălțarea ediculiului marelui al constituției și înălțării naționale.

Aceste pelerinaje în țara de jos a Moldovei, zice unul din actorii principali ai acelei strălucite pleiade patriotice, au avut o neprețuită influență în favorul mișcării de la 1848. În Mănjina, tinerii osteniți și descurajați de greutatea misiilor lor, prindeau o nouă putere pentru luptele viitoare. Moldovenii și Muntenii aveau privilegiu de a se cunoaște de aproape, a se stima, a se iubi, a pune la un loc supărările lor, a face proiecte mărețe pentru renascerea patriei comune, a se înțelege pentru formarea opiniei publice în țară.

Zic patrie comună, zic țară, pentru că la Mănjina nu mai erau moldovenii și muntenii ci Români, nu mai erau două țări pentru Români ci o singură țară, o patrie comună. Unirea exista în inime, ea se tâlmăci în cuvinte și prinse rădăcini... N. Bălcescu, în vara anului 1845, după ce petrecu împreună cu noi câteva zile, la plecare ne zise îmbrățișându-ne cu lacrimi: „plec aici cu sufletul plin de convingere că ne va ajuta Dumnezeu să ridică națiunea română la rangul ce i se cuvine printre celelalte neamuri ale lumii“.

Bălcescu se întoarce în București pentru a urma cu stăruință publicarea „Magazinului Istoric“; Negri plecă la Iași pentru a contribui cu mijloacele și talentul său la publicarea „Propășirii“, foaie științifică și literară redactată în colaborațiune cu Alexandri, Cogălnicianu, I. Ghica, C. Negruzzi și alți scriitori distinși, din cari pe unii avem fericirea a-i vedea pe scaunele de reprezentanți ai țării, ca o dulce amintire a celui verde patriotism.

Nu este aicea locul să arăt sborul și direcțiunea salutară ce a dat spiritului public această importantă publicațiune, ca și conciliabulele de la Mănjina, unde alerga junimea inteligentă aducând cu sine un tesaur de idei noi, de simțiri noble și un entuziasm infocat pentru binele și fericirea patriei. Atâta numai vom spune, că dacă asprimea regimului nu permitea tinerimei să întrețină pe români cu cercetarea drepturilor și a nevoilor lor politice și sociale, tocmai într'un

timp când mai în toată Eurpa ferbea spiritul reformativ ce avea să izbucnească în 1848; în schimb, însă, studiile și lucrările serioase ale „Propășirii“, de și de un caracter mai mult științific și literar, avură un mare răsunet în public și efectele se simțiră curând chiar în sinul obșteștilor Adunări. Așa, acestea ne mai putând rezista curentului, într'un moment de bună inspirațiune, decretară emanciparea sclavilor Statului și a monastirilor.

Negri a fost între bardi ai acestui moment solemn.

Intr'o compozițiune memorabilă prin însuflețirea patriotică și frumusețea concepțiunii, poetul de circumstanță după ce poetisează faptul, ca un adevărat vaticinator al viitorului, face voturi pentru desrobirea țeranilor. El zice întâiu:

*Sculați, măi frați, sculați,
Din greu somn ve deșteptați!*

Și termină apoi cu strofa în care zice:

*Dare-ar Domnul toți să fie
Ca noi astăzi desrobiți!*

Profeție plină de însuflețire! Dorința nobilă și măreață, care exprima cugetarea intimă și constantă a acelei legiuni de tineri generoși și entuziaști, fericiti că prin actul Adunării obștești se făcea primul pas menit a deschide calea reformelor.

(Va urma).

CORPURILE LEGIUITOARE

SESIUNE PRELUNGITA.

Ședința din 24 Februarie 1881.

Senatul. — Legea sanitară se votează cu 29 voturi contra 2.

—X—

D. Voinov roagă pe guvern să stăruie pe lângă comisia bugetară ca să se acorde suma necesară pentru transformarea gimnasiului din Focșani în liceu. D. Conta lipsia; în locul d-sale a răspuns d. Dabija, ca guvernul va face tot ce va putea. — La întrebarea d-lui Gane, că ce măsură s'au luat pentru construirea căii ferate Ajuș-Ocna, se răspunde că proiectul s'a depus în Camera.

Camera. — D. N. Ionescu eși desvoltă interpe-larea privitoare la cestiunea Dunării. D-sa întreabă, ce atitudine va lua guvernul în această gravă afacere. Răspunsul d-lui ministru al lucrărilor publice e foarte îndoios. D. Ionescu întreabă dacă s'au trimis instrucțiuni agențiilor noastre din străinătate. D. Brătianu, în locul d-lui Dabija, răspunde că guvernul nu poate vorbi când vrea și cum vrea.

—X—

D. C. A. Rosetti depune un proiect de lege pentru organizarea justiției pe baza art. 31 din Constituție, adică pentru eligibilitatea magistraturii și cere urgența. Dd. Lahovari, Negruzi și N. Ionescu combatând urgența, ea nu se admite.

—X—

D. Fleva interpelează pe guvern asupra nepromulgării legii Grădișteanu. Se va răspunde peste 3 zile.

ARENA ZIARELOR

„Binele Public“ după ce constată purtarea sbirilor din administrațiunea țerei, adresându-se către d-l Rosetti ei strigă, pentru a-l sgdui din somnul nepăsării:

Adu-ți aminte că prefectul din Teleorman speculă pe nenorociții săteni în modul cel mai nedemn prin rechișițiunile. Adu-ți aminte că pretutindeni sătenii sunt arestați, secestrați, bătuți și sărăciți cu neomenia pentru plata dărilor. Adu-ți aminte că prefectul din Dorohoiu se împărtași dintr'un rușet și că, în loc de a-l pedepsi, el aleseră deputat ca din partea sătenilor impilați. Adu-ți aminte că prefectul din Ialomița s'a constatat că a deturnat bani publici și că are o administrațiune imorală. Adu-ți aminte că prefectul din Covurlui indemnă pe locuitorii a lua parul și a omori cu el pe proprietari. Adu-ți aminte că prefectura de la Băcău fu continuu un model de aspirare și destrăbălare. Adu-ți aminte că prefectura din Tecuci a rădicat persecuțiunea și imoralitatea în dogmă guvernativă. Adu-ți aminte că prefectul de Gorj a lăsat goale de fonduri casele județene și comunale prin sistema'y administrativă.

„Timpul“ ocupându-se de mișcarea politică externă, de atitudinea Greciei și în deosebi a Porței, susține că,

Ceea-ce transpiră așa dar e numai opinia principelui de Bismarck asupra-le: că resboiul e inevitabil.

Cele șase note separate ce i s'au prezentat

Porții și cari adunate la un loc constituie în esență o notă colectivă, întrebău fără indoială până unde Poarta mai poate augmenta propunerile ce le făcuse prin nota ei de la 3 Octobrie. Aceste propuneri ale ei respingeau linia trasă de conferința din Berlin; ea refuza de-a ceda pacinic Albania(?) adică Epirul cu Ianina și Mezzovo, iar în rezistența ei afla poate oare-care incurajare din partea guvernului austriac. Înarmările ei febrile, repede strângere a rediflor sub steaguri, făcută cu acea uimitoare și dureasă voință de-a se sacrifica, caracteristică pentru poporul turcesc, dovedesc că Poarta are destulă încredere în sine pentru a nu ceda sau cel puțin că a înțeles cum că momentul de-a ceda n'a sosit încă.

„Presă“ face și politică internă, su-părându-se pe deseie interpelări, și poli-tică externă constatând perderile Angliei în Transvaal.

VARIETAȚI

Portul românesc în mare onoare. — Cetim în „die Prese“: „Marele duce de Toscana, care a luat parte cu prințul moștenitor Rudolph la vânătoarea de urși din Maramureș, găsi atâta plăcere în portul țeranilor români din această provincie, în cât adresă o scrisoare consilierului ministerial Prugberger, rugându-l să-i trimeată un costum complet, unul de bărbat și altul de femeie, și pe purtătoarea acestui din urmă sa o fotografieze. Consilierul ministerial se grăbi a implini această dorință și îmbracă cu costumul de femeie pe propria sa fiică Maria, care e una din cele mai frumoase fete a le Maramureșului. Costumele și fotografia le trimise pe umă marelui duce, care petrece actualmente în Tirol“.

Un fel de păcălire. — Ministrul de finance din Stuttgart este Ovreu. O delegație de țerani, cari el căutără zilele acestea, spre a-i cere suspendarea plății unui împrumut făcut de comuna lor de la stat, — nu știa aceasta. Ministrul respunse țeranilor că le satisface cererea, dar să plătească interesele capitalului împrumutat. Un țeran, cel mai isteț, mulțumi ministrului pentru atâta bunătate, făcându-i între altele și următoare observare din domeniul economiei naționale: „Tot e mai bine, d-le ministru, ca statul să împrumute pe țeran și el să ie-a interesele, de cât o tichea de ovreu...“ Ce rezultat va fi avut acest argument, nu se știe. Atâta stă însă, că nenorocitul ministru trebui să aprobe pe oratoru din plebe și vrând nevrând, să-i și zimbească.

Femei cu dreptul de alegătoare. — Insula Man, una din micile ostroave engleze din Marea Nordică, care se bucură ca și insulele normandice de un parlament deosebit, s'a îmbogățit zilele acestea cu o nouă instituție politică. Corpul legislativ insular a adoptat anume un proiect de lege, prin care li să dă dreptul de alegere la 460 femei, proprietare de pământ. Dreptul de a fi alese s'a rezervat pentru alte timpuri.

Ernani romanum est. — Zilele acestea un ungur din Buda-Pesta, depunând ca martor în favoarea unui delicent, a făcut și următorul, cu desăvârșire nou, citat latinesc: „Ernani romanum est“. Nenorocitul voia să zică „errare humanum est“.

Președintele ar fi ris cu multăpoftă. Noi aducem cazul la cunoștința confrăților de la „Presă“, cărora le poate pricinui multă mângăiere.

Serviciul telegrafic al «României Libere»

9 Marte — 9 ore dim.

Constantinopol, 8 Marte.

Secretul asupra negocierilor turco-grecești e riguros păzit. Se crede că ieri delegații otomani au pus cestiunea prejudicioasă de a se ști ce garanții, afară de garanțiile morale, vor da puterile în privința primirii de către Grecia a liniei de granițe ce se va hotări după presentele negocieri. Intrunirea s'a împrăștiat fără a hotări nimic. Măine, miercuri, a doa ședință.

Turcii au început azi, cu mașini nouă, fabricarea a 30 de milioane de cărțiși, cari vor trebui să fie isprăvite în trei luni.

Berlin, 8 Marte.

Reichstagul a început o discuție asupra proiectului de exercițiu bial. Ministrul Bottischer, în numele cancelarului care lipsia din cauză de indispoziție, a declarat că proiectul n'are nici o importanță politică și că nu tinde la răstringerea drepturilor Reichstagului. Liberalii vorbesc contra proiectului; conservatorii vorbesc pentru el. D. Reichenberger (din centru) zice că bugetul ordinar ar putea fi bial, dar că bugetul extraordinar ar cere convocarea anuală a Reichstagului. Discuțiunea va continua mâine.

BULETINUL FINANCIAR de la 8 Marte 188

Cursul de Paris.		Cursul de Berlin	
Renta română 5% ₀	82.—	Prior căilor fer.	—.—
Acț. Banci Rom.	—.—	Obligațiunile idem	100.60
Renta franc. 5% ₀	121.—	Acțiunile idem	64.—
Lose turesci	49.75	Obl. nouă 6% ₀ idem	93.50
		Impr. Oppenheim	40.40
Cursul de Viena		Cursul de Londra	
Napoleonul	9.29	Impr. Oppenheim	108.—
Galbenul	5.53	» Stern	106.1/2
Renta met. 5% ₀	75.80		

În ramura hârtiei de cigarete, o nouă și ingenioasă invenție care ne vine din Franța, fiind patentată atât acolo cât și în străinătate, face acum pretutindene mare sens și cu drept.

Este vorba de o hârtie nouă de cigarete cu numele de **Hârtie Ambré**, care e preparată la un capăt cu ambra topită.—Aceasta înlătură deslegarea nicotinelui, face tot odată că gustul amar al tutunului udător să dispară, de ori-ce capătul hârtiei preparat cu ambra topită îndată ce vine în apropierea gurei, împiedică că scuipatul să poate umezi tutunul.

Prin această ingenioasă pregătire se mai împiedică și lipirea cigaretelor pe buze cât și îngălbînirea lor: cu un cuvânt toate reușitățile care fac așa de incomod fumarea cigaretelor, se ridic cu desăvârșire. Cigaretete la care se întrebuintează hârtie Ambrea, se pot fuma calare chiar în timpul rece.

Doritorilor i se aspediază hârtie Ambrea ca mostre gratis și fără întârziere din partea fabricii, a cărei adresa:

Manufacture de Papier a cigarettes 24, rue de Duntterque în Paris.

MEDIC ȘI CHIRURG

D-ru WILH. SALTER

DE LA FACULTATEA DIN VIENA.

Special: **BOALE DE FEMEI ȘI SYPHILIS**

anunță onor. public că s'a stabilit în straea Sf. Ioan nou No. 4 (lângă hotel Patria) și ține consultațiuni de la 8—9 ore a. m. de la 3—5 p. m.

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub tipar:

CURS ELEMENTAR DE LITERATURA

de I. Manliu

Acest curs de 558 de pagine, cuprinde aproape întreaga materia indicată în programa oficială a cursului secundar, precum: *Noțiuni de logica, Stilistica, Retorica*. Alfabetul și ortografia cirilică și o colecțiune de bucăți și fragmente din scrierilor secolului al XVI, XVII, XVIII XIX. Prețul 5 lei noi. De vânzare la librăria Sococ și alte librării din capitală.

ANUNCIU IMPORTANT

S'a înființat o nouă magacie cu lemne de foc, tufan, și fag de prima calitate. Vând și după greutate o tonă sau 1000 kilograme de lemne uscate, tăete și despicate și aduse la domiciliu numai **26 fr.** Pentru înlesnirea D-lor consumatori se vinde și cu suta de kilogr. Însă da la 500 kilo. în jos transportul privește pe seama cumpărătorului D-rii amatorii a se adresa în Strada Berzi No. 17 bis, în apropiere de atelierul gărei Târgoviști.

Hristu Simeon

LA MAREA BURSA NATIONALA

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis

I. M. FERMO & FRAȚII BENZAL

CURSUL BUCURESCI.

Pe ziua de 25 Februarie, 1881, ora 10

OBLIGAȚIUNI	Comp.	Vend.
6% ₀ Oblig. de Stat Convertite	91 1/2	92 1/2
6% ₀ „ Căilor ferate Române.	92 1/2	93 1/2
8% ₀ Domeniale	104 1/4	104 3/4
Dob. 10 fr. Oblig. C. pens. 300 l.	200	205
7% ₀ Scrisori fonciare rurale	104 1/2	102
7% ₀ „ „ urbane	95 3/4	96 1/4
8% ₀ Impr. Municipal	104 1/2	102
„ cu pr. Buc. (bil. 20 l.)	28	28 1/2
5% ₀ Renta română	80 1/2	81 1/2
Acțiuni Dacia	350	400
„ Romania	90	95
„ Banca Națională a României.	565	570
Domeniale esite la sorti și cup. exig.	1/2	arg.
Oblig. de Stat	1/2	aur.
Rentă	1/2	
Căilor ferate	1/2	
Scrisuri	1/2	aur.
Argint National contra aur	1 1/2	1 0/2
Bilete de Bancă	1 1/4	1 0/2
Rubla hârtie		
Florin	2 1/2	2 1/2
Lose otomane.	45	50

CURSUL DIN VIENA

8 Martie

Napoleonul	928	928 1/2
Ducatul	5 53	5 52
Lose Otomane.	22 70	23
Rubla hârtie	121 85	122

CURSUL DIN BERLIN

8 Martie

Oblig. căile ferate române	100 60	100 80
Acțiunile „ „	64	63 3/4
Priorități „ „		
Oppenheim	110 40	110 40
Ruble hârtie	213 20	212 3/4
Oblig. noi	93 1/2	93 1/2
Lose otomane		

CURSUL DIN PARIS

8 Martie

Renta Română	82	82
Lose otomane	49 3/4	50 1/2

SCHIMBUL

25 Februarie

Paris (3 luni)	99 25	
„ la vedere	100 15	
Londra (3 luni)	25/17 1/2	
„ la vedere	25 40	
Berlin (3 luni)	123 1/2	
„ la vedere	124 7/8	
Viena la vedere	21 1/2	21 6

Adrese pentru telegrame **FERMO BENZAL**.

1) Tacit. Vil. Agricola.
2) Comitetul delegațiilor compus din d-nii Serurie Gr. delegatul secțiunii I, președinte; Farcașanu Gh. delegatul secțiunii II; Vizanti Andr. deleg. sect. III, raportor; Locusteanu R. N. deleg. sect. IV; Mantu Gh. deleg. sect. V; Dimancea N. deleg. sect. VI și Goga. I. deleg. sect. VII.
3) Vasile Alexandri: «Revista Română» din 1862.

O FEMEIE VIE

BUST

Mașina vorbitoare sau Phonograph

UN CAP

ce atarnă în aer și care vorbesc, cântă, ride, bate toba, trâmbiță, etc.

2 COLIBRI

toate foarte interesante și petrecătoare ne mai vedute până acum, se poate vedea zilnic de la 10 ore dimineața până la 9 ore seara, în strada Plevnei vis-a-vis de Hotel de France, pentru care mă rog, de o cercetare numerosă.

Prețul intrării 50 bani.

I. SEDELMAYER.

DE ARENDAT

Proprietatea OLOGI și ZLATA districtului Teleorman, plasa Călniște, în apropiere o oră de Turnu-Măgurelli, e de dat în arenda de la sf. George 1882. Amatori se pot prezenta la Doamna Casimir, Piața Episcopiei, casa Gherassi, în toate zilele de la 9 până la 11 dimineața, sau la d. Triandafil (avocat) strada Plevnei No. 12.

Mme JEANNE L.

Oțetaru, Strada Teilor, 28

Croesce și înselează rochiile și costume, pentru dame și copii cu prețul de 4 franci.

Prea Important

Aducem la cunoștința Onorabilului Public, și în special a destinselor noastre clientele din Capitală și Provincie, că la principalul nostru Depou de haine bărbătești titulat:

„GRAND BAZAR DE ROUMANIE“

STRADA ȘELARI No. 7, SUB HOTEL FIESCHI

Au sosit din propria noastră fabricațiune din Europa enorme cantități de

PALTOANE ELEGANTE

din stoffe veritabile, Aiderdon, Șepskin, Montaniac, Ratin frișat, Elastic etc. etc., până la cele mai fine calități.

PALTOANE MODERNE

cu gulere de Scon, Fiber, și Astragan fin persian, gulere portative de diferite blăuuri veritabile.

ASORTIMENT COMPLET DE COSTUME NEGRE DE SALON (Frac și Gheroc)

calități superioare.

Costume fantazie de Camgarn, Diagonal, Șeviot, etc., și o mare colecțiune de pantaloni, „nuvotă“ desemnuri foarte plăcute.

Recomandăm, perfecțiunea croielii, nuanțele stofelor bine alese cu mare reducere a prețurilor.

GRAND BAZAR DE ROUMANIE

STRADA ȘELARI No. 7, SUB HOTEL FIESCHI.

NB. — Rugăm cu insistență a se nota numai la „No. 7.“ spre a evita confuziunii regretabile.

HARTIA AMBRE

Acastă nouă hârtie de cigarette e preparată la un capăt cu ambră topită și nu poate fi decit udată prin scuiat. Impedică ast-fel deslegarea nicotinelui, gustului amar al tutunului umezitor, mai ales lipirea pe buze, cu un cuvânt depărtează acele rețuții cari fac ca fumarea cigaretelor să fie așa de incomodă. Doritorilor li se expediază mostre gratis.

Manufacture de Papier & Cigarettes
24 Rue de Dunkerque à Paris.

DE INCHIRIAT

In Strada Clopotarij No. 11, Col galben 3 Apartamente, case zidite din nou, fie-care apartament conținând 7 camere, 4 în etajul de jos 3 sus, câte două antreuri fie-care și curte deosebită.
2. Idem strada Lipscaji No. 81 un salon, în col și 2 camere spațioase, cu antreu în stradă mobilate sau nemobilate pentru un cantor sau birou.
3. Idem strada Lipscaji No. 81. O pivniță luminoasă cu antreu în stradă, pentru mărfuri.
4. Idem 2 prăvălii pentru industriași în pasagiul de frați, calea Șerban-Vodă No. 18 și 50 oca scamă de I-a calitate. — Doritorii, cari voese a lua cu chirie, sunt rugați a se adresa Calea Mosilop No. 138, în toate zilele de la 7—10 dimineața.

DE INCHIRIAT

Un magazin mare și un apartament
Strada Smârdan (Germană) 4.

De inchiriat

Hotelul Nemțoica din colțu stradelor Bibescu-Vodă și Poetului sub Mitropolie, cărucia de la Sf. George 1881 sau de acum cu avantajul mari pentru chiriaș.
Amatori se vor adresa la supt-semnatul proprietar în Ploesci str. Campini, No. 144.

ASTHME CIGARETTE INDIENNE

CU CANNABIS — INDICA

De GRIMAULT & Cie, Pharmacisti la Paris

Este d'ajunsu d'a aspira fumulu Cigaretelor cu Cannabis Indica, pentru a face se dispare asthmul cel mai violent, tusea nerocasă, răgușeala, stingecea vocii, nevralgiile faciale, insomnia și pentru combatterea phthisiei laryngea, și toate afecțiunile căilor respiratore. — Fie care cigaretă poartă semnătura GRIMAULT & Cie.

Depozit în principalele Pharmacii

„PERFECIUNE“ REGENERATORUL UNIVERSAL AL PĂRULUI

de D^{na} S. A. ALLEN.

Reușește în totdeauna a redă părului alt culoră junetei sêlle, i comunică viață, creștere nouă și uă frumusețe lucindă. Efectul este sigur și perfect, face să dispară imediat culoră albă a părului.

Acăsta nu este uă vâpșea, ci uă preparație a cărei proprietate naturală și infalibilă este de a întări părul. Superioritatea și bunătatea Regeneratorului sunt recunoscute în lumea întreagă.

DEPOSIT PRINCIPAL,

116, CALEA SOUTHAMPTON,

LONDRA, ENGLITERA.

Se găsește de vânzare la toți Coafierii, Parfumerii și Farmacistii

Depozit pentru vânzare cu ridicata la D^{nu} Appoel & Co. Strada Covași No. 1 București

Vândarea en detail în Bucuresci la Dⁿⁱ Paul, coifeur al Curții lângă Pasagiul Român, Eugen Lovivier, N. Niculescu, I. N. Ardeleanu succesor Ninon de Lenclous, Franz Günther, V. Pencu & Co. Carol Gersabek, succesorul Dⁿⁱ Ovesa.

LA MAISON

ADOLPHE HARSANYI

à BUDAPEST

se recommande pour la vente de Blés et de produits de tous genres dans les meilleures conditions. Exactitude rigoureuse dans l'exécution des ordres. Commission réduite. Frais originaux. Tout renseignement demandé sera donné sans délai.

CERNEALA NOUA

MATHIEU PLESSY *

Crucea Legiunii de Onoare la Expozițiunea Universală din 1867

CERNEALA NOUA DUBLU-VIOLETA

PENTRU COPIAT

Adoptata de toate administrațiunile cele mari

DEPOSIT LA TOTI PAPETERII și DROGUISTI

DE VENZARE

Un biliard bun și mobile de cafenea
Strada Smârdan (Germană) 4.

ELIXIR DIGESTIF DE PEPSINE.

de GRIMAULT & Cie, Pharmacisti. la Paris

Cea mai mare parte din bôlele de stomachu provin din insuficiența de suc gastric pentru facerea digestiunii. Pepsina Grimault și Cie preparată cu suncul gastric al ôiei are proprietatea de a înlocui la om acest element al digestiunii. Acastă substanță este eare împreună cu acidul lactic transformă în stomachu carnea animalelor într'un liquid asimilabil care este sorgintea formării sângelui.

Alcoolul vinurilor generează conserva pepsina mai bine de cât ori care alt agent. Forma de Elixir trebuie sa fie preferita pentru administrațiunea acestui medicament. Elixirul de Pepsina al lui Grimault și Cie, preparațiune agreabilă la gust. v. ndeca seu previne.

Digestiunile cele rele,
Grețis și acrimelile,
Gastritele și Gastralgieile
Durerile de stomachu,

Vârșeturile și diareea,
Migrena,
Umflăturile de stomachu,
Bôlele de ficat.

LA PARIS, Cassa GRIMAULT și Cie 8, strada Vivienne
ȘI ÎN PRINCIPALELE PHARMACII ȘI DROGUERII.

VECINICA FRUMUSETEA A PELEI

OBTINUTĂ PRIN USAGIUL

PARFUMERIEI ORIZA

BEAUTE ET JEUNESSE
CREME-ORIZA
DE NINON DE LENCLOS
GRAND PARFUMIER
Fournisseur de plusieurs Cours
207 RUE S'HONORE, PARIS

Indulcește și albece PELEA, îi dă transparență și frăgețimea tinereții. Ea preservă obrazul de părțile și de schimburi.

A LUI L. LEGRAND

Furnizorul Curții Rusiei

ORIZA LACTE

LOTIUNE EMULSIVĂ

Albece și răcoarece pelea, face să dispară, distruge pistruiele.

SAVON ORIZA

Dupe doctorul O. REVEL, cel mai dulce pentru pele.

ESS-ORIZA și ORIZA-LYS

Parfume noi adoptate de fashion.

Oriza-Powder

Pudere flori de Oriz

Aderează pelei și îi dă catifeala persică.

Plus de Ténures Pro-fresives cheveux blancs
ORIZALINE
Pentru a reda de îndată Părului și Barbei culoră lor naturală în toate nuanțele.
Nu este trebuțu de a apăca capul neci înainte neci după. Aplicațiune simplă. Resultat imediat, nu pătează pelea și nu vatășă neci uă dată sântății.

Depozit principal: 207, Rue Saint-Honoré, 207, Paris.

ALIMENTAȚIUNE NUTRIȚIUNE

VIN

CHAPOTEAUT

CU PEPTONE DE PEPSINA

(CARNE DE VACA DIGERATA ȘI ASIMILABILA)

Când alimentele ajung în stomac, sunt transformate de suncul gastric într'ua substanță solubilă numită Peptone cari, transportate în toată părțile corpului prin intermediul vinelor, servă la forma cesăturile nostre: mușchii, ôse, nervi, întreținând în același timp viața și sănătatea noastră. Numeroșii experenți au stabilit că, tratând carnea de vacă (cel mai bun aliment) prin suncul gastric extras de la animale, se obține un produs întocmai ca acela ce se formează în stomac conform legii naturii. Acastă carne de vacă, digerată asociată unui vin generos și plăcut constituie vinul de peptone pepsic al lui Chapoteaut, preparație ce are proprietatea a hrăni atunci chăr când stomacul este incapabil a putea efectua uă digestiune. El este mult mai activ de cât vinurile ce conțin extracturi sau demuri de carne, ce mai mare parte incapabile de ce mai mică putere nutritivă.

Vinul Chapoteaut este recomandat convalescenților, anemicilor, diabeticilor, persoanelor slabe, acelor ce suferă de stomac (gastralgii, etc.) și sunt desgușiate de ori ce aliment, precum și acelea ce nu mai au nici uă putere și sunt slăbite prin uă muncă pră mare, ori prin excese, friguri, dysenterii, maladiile peptului, afecțiunile cancerose, voinjuriș și lungel ostentii. Din doctorilor, vinul lui Chapoteaut, mărește abondența și puterea hrănitoare a laptei; greutatea copilului crește pe fie care dîi într'un mod surprinzător. La copii în vârsta de jos și la adolescenți, el provocă creșterea și ogneștează vitalitatea.

E-te indispensabil a se cere și pretinde ca pe fie care flacon cu vin de peptone pepsic, să existe marca fabricii și iscăltura Chapoteaut, pharmacist de prima clasă în Paris, 8, rue Vivienne.

Acastă preparațiune se găsește în depozit și de vânzare la Dⁿⁱ Pharmacii și droghii, notați mai te vale:

București: Pharmacia F. Brus.
Braila: R. Petzalis, G. Kauffmes, și Drogueria
Georgiadis.
Turnu-Severn: V. Schwab.

De vânzare bilete de inchiriat

PENTRU LIPIT LA CASE

A se adresa la Tipografia Stefan Mihălescu, strada Covași No. 1 (Casa Pencovic)

PENTRU POST AU SOSIT

CU PREȚURI DE CONCURENȚĂ

MARE ȘI BOGAT ASORTIMENT ÎN ARTICOLE DE POST

PRECUM PARTE DIN ELE:

Icre de chefal în ceară	Homaro la cutii	Ulei de In din Brașov	Untdelemn franțueesc	3 50
" Negre moi	Gituri de raci	Melci de Banat	" " II	2 80
" Tescuite vilcov	Murături în zémă de aguridă	Mazere de Brașov	" Grecesc	2 —
" " de Rusia	Marinată de Hel.	Caracatiță maze	Pesmeți Englezești	2 80
" de știucă	Ceai Colonial la cutii	Minătărci	Struguri Malaga	4 —
" Crap.	Ceai imperial fin	Bame	Rom Anasan	
Măsline dulci mari	" Sausiong "	Halva de Edernea prima	" Imaig I ocua	3 20
" de Volo mari	" Maicon "	Tahin	" " II "	2 80
Masline Trili mic	Ulei de susan		" " III "	2 —

Trufandule va sosi la fie-care 3 zile precum: Stridii, Mazăre verde, Anghenare, Conopide, etc. — Vin vechi de 2 anî bun, alb și negru ocua numai 80 bani.

BACANIA UNIVERSALA

No. 2.

STRADA SMARDAN (Germană)

LA

Magazinele mele

G. DOBRICEANU

BACANIA PARISIANA

CALEA VICTORIEI

vis-a-vis de Grădina Episcopiei 55

ANUNCIU

La 27 februaru curenț se vîndă total prin licitație marfa de manufatură rêmășă de la decedatu Iorgu Aghelescu în prăvălia din strada Bărbăntef No. 2. Amatori sunt încunoscute laț ca de la 22 ale curențel și până la ziua vânzării va fi deschis prin dîi între orele 12 și 3 unde o pot vedea și lua toate deslușirile detaliate într'un broșură tipărită.

DEJUNUL IGIENICU

Persoanele slabe de pept și de stomac, cum și cei cari sufer de o digestiune grea vor găsi RACA-HOUT lui Delangrenier din Paris un dejun foarte agreabil, foarte ușor a digera și foarte întăritor cari poate înlocui cu totul șocolat și cafea. Reputațiunea acestui aliment este justificată și aprobată de membrii Academiei franceze, cari au constat proprietățile tonice și nutritive a acestui aliment și l recomand la convalescenți, la copii și persoanelor delicate. Depoi la toate farmaciile din Rusia

DE INCHIRIAT ODAI MOBILATE

29, Strada Smârdan (Germană) 4.